

La millora de la convivència als centres

Eva Bach Cobacho

© evabach@winsartorio.com

- ❶ Els grups humans i el grup escola
- ❷ Alguns factors que poden millorar la convivència als centres

© evabach@winsartorio.com

les
persones
ens
organitzem
en
grups

© evabach@winsartorio.com

Les interaccions, dins de qualsevol grup, es regeixen des del primer moment per paràmetres **EMOCIONALS**

El grup respon a una necessitat humana essencial:
el SENTIMENT de PERTINENÇA

© evabach@winsartorio.com

Bach i Darder (2002). *Sedueix-te per seduir*. Barcelona, edicions 62 / Paidós

em sento part quan em sento
RECONEGUT/DA, LEGITIMAT/DA

Si em sento part...

m'implicaré més fàcilment

© evabach@winsartorio.com

El GRUP em permet desenvolupar el sentiment de

COMUNITAT

- puc sentir-me a prop d'altres com jo
- constato que el que em passa no és tan estrany
- em tranquil.litza i m'alimenta l'autoestima
- em fa sentir recolzat/da i multiplica les meves forces

© evabach@winsartorio.com

Bach i Darder (2002). *Sedueix-te per seduir*. Barcelona, edicions 62 / Paidós

■ A la vegada, el grup em desperta **sentiments ambigus.**

Coexisteixen esperança i por:

- Se m'entendrà? Ens entendrem?
- Estaré a l'alçada?
- Respondré a les expectatives?
- Respondrà el grup a les meves?
- Sabré adaptar-me?
- I si em fallen? I si els fallo?
- I si s'aprofiten, si m'utilitzen?
- I si em rebutgen?...

© evabach@winsartorio.com

Bach i Darder (2002). *Sedueix-te per seduir*. Barcelona, edicions 62 / Paidós

Grups de professorat

- Dinàmica de funcionament semblant a la de qualsevol altre grup humà.
- Pel servei social i a les famílies que suposa l'educació:
 - exigeix un compromís pel desenvolupament personal continuat (informe Delors a la UNESCO).
 - demana un comportament ètic: atès que hem hem d'educar per a la convivència, hem de representar un clar referent d'aquesta **convivència** per a l'alumnat.

© evabach@winsartorio.com

Algunes pinzellades sobre l'escola actual

J.M. Esteve / E. Morin / Z. Bauman

- Avui dia ensenyar és més difícil que fa 30 anys → 100% d'escolarització = 100% de problemes socials i psicològics a l'escola → La convivència es fa més complexa i es viu com a conflicte.
- Les demandes que fem al professorat i a l'escola són desmesurades.

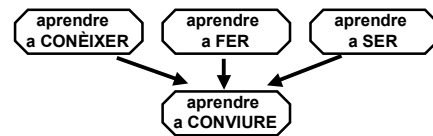
- L'escola ha de superar la desintegració de l'ésser humà i la fragmentació del coneixement.
- El seu gran repte és humanitzar la humanitat.
- Els 7 sabers necessaris de l'educació del futur:
 1. Mostrar les cegueses del coneixement (erros i il·lusions)
 2. Afavorir un coneixement pertinent (interrelació)
 3. Ensenyar la condició humana
 4. Crear consciència antropològica, ecològica, cívica i espiritual (identitat terrenal)
 5. Enfrontar la incertesa
 6. Ensenyar la comprensió
 7. Ètica de l'ésser humà
- Objectiu bàsic de l'educació → construir lligams, desenvolupar desig i la capacitat de col·laborar amb els altres per fer possible la convivència, reforçar la cohesió social i fomentar un sentiment de consciència i responsabilitat cívica.

© evabach@winsartorio.com

Informe Delors a la UNESCO

L'educació, hi ha un tresor amagat a dins

Els 4 pilars de l'educació en el segle XXI

© evabach@winsartorio.com

ALGUNS FACTORS QUE PODEN MILLORAR LA CONVIVÈNCIA ALS CENTRES

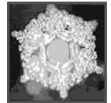
BON CLIMA EMOCIONAL

- COMPETÈNCIA
 - PERSONAL
 - INTERPERSONAL
- PERSPECTIVA SISTÈMICA
- 3 VALORS
 - RESPECTE
 - HONESTEDAT
 - LLEIALTAT

© evabach@winsartorio.com

COMPETÈNCIES PERSONALS

- Resoldre els **desordres emocionals** de base.
- Abandonar la queixa sistemàtica
- Instaurar la pràctica del reconeixement i la gratitud

© evabach@winsartorio.com

Principals desordres emocionals

- Sensació de buidor afectiva
- Mala gestió dels propis sentiments
- Models simples d'interpretació de la realitat
- Postura vital pessimista

© evabach@winsartorio.com

ADAPTACIÓ: Salzberger et al. (1996). L'experiència emocional d'ensenyar i d'aprendre. BCN. Ed.62

COMPETÈNCIES INTERPERSONALS

- Adquisició d'habilitats de relació amb els altres.

- Desenvolupament de les habilitats comunicatives bàsiques:
 - CAPACITAT D'EMPATIA
 - CAPACITAT D'ESCOLTA
 - ASSERTIVITAT
- Comprensió dels AXIOMES de la comunicació humana.

© evabach@winsartorio.com

Axiomes de la comunicació (P.Watzlawick)

- 1 És impossible no comunicar-se.
- 2 En tota comunicació hi ha un nivell de contingut i un nivell de relació.
- 3 Les persones puntuen les seqüències de comunicació en que intervenen.
- 4 Existeix una comunicació digital i una comunicació analògica.
- 5 Hi ha interaccions complementàries i interaccions simètriques.

© evabach@winsartorio.com

algunes habilitats de relació interpersonal

- **Presentar-se / Presentar altres persones.**
- **Iniciar, mantenir i tancar una conversa**
- **Formular una pregunta assertivament**
- **Donar i seguir instruccions**
- **Demandar un favor**
- **Disculpar-se**
- **Donar les gràcies / Agrair**
- **Expressar els propis sentiments / Comprendre els dels altres**
- **Saber elogiar / Saber acceptar un elogi**
- **Expressar / rebre afecte**
- **Expressar una necessitat o desig personal**
- **Formular i admetre una queixa assertivament**
- **Donar i acceptar una negativa**
- **NEGOCIAR**

© evabach@winsartorio.com

EL CENTRE EDUCATIU COM A SISTEMA

- TOTALITAT (pertinença – el sistema és més que la suma de les parts)
- CIRCULARITAT - RETROALIMENTACIÓ
- EQUIFINALITAT
- ESTABILITAT / PERMEABILITAT
- AUTOPOEISIS

© evabach@winsartorio.com

PEDAGOGIA SISTÈMICA

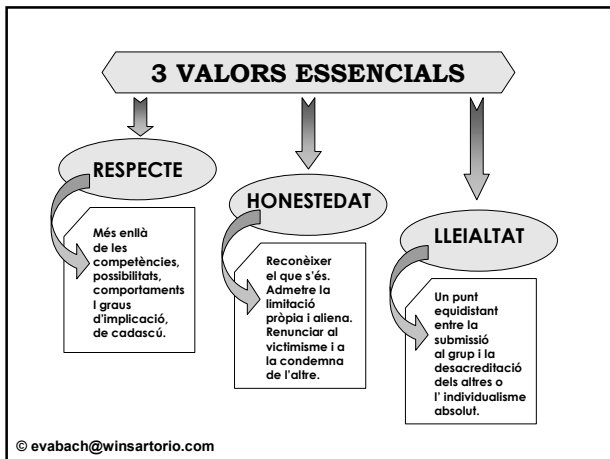
Segons l'enfocament fenomenològic de B. Hellinger

Cadascú al seu lloc per poder educar.
Angélica Olvera

Aplicació dels ORDRES de l'AMOR l'escola

- 1) Dret de tothom a la pertinença / Atenció i cura dels vincles
- 2) L'equilibri entre el donar i el rebre
- 3) Hi ha unes regles, lleis, jerarquies i prioritats, que han de ser reconegudes i observades.

© evabach@winsartorio.com

RESPECTE – HONESTEDAT - LLEIALTAT

- Respectar-nos i entendre'ns entre nosaltres mateixos.
- Respecte a la jerarquies d'ordre i de rang.
- Honestedat → Senzillesa - humilitat - coratge
- Lleialtat → Consciència de grup

© evabach@winsartorio.com

MOLTES
GRÀCIES

© evabach@winsartorio.com